

Arkivsaksnr.:
2017/1722

Dokumentdato:
08.04.2024

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
35/24

Møtedato:
02.05.2024

ORIENTERINGSSAK: Midlertidige ansettelser ved Universitetet i Bergen - status

---

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 36/21, Internrevisjon – Bruk av timelønnskoner](#)
- [Styresak 37/18, Internrevisjonsrapport – midlertidige ansettelser](#)
- [Styresak 65/17, Tiltak for å redusere omfanget av midlertidige ansettelsesforhold – tilpasninger til varslet lovendring](#)
- [Rapport fra KD-nedsatt arbeidsgruppe: Om midlertidighetsstatistikken i UH-sektoren](#)
- [Styresak 4/20, Karrierepolitikk for yngre forskere.](#)
- [Styresak 24/22 – Midlertidige ansettelser ved UiB – Status og videre tiltak](#)
- [Fakultetenes tiltaksplaner for reduksjon av midlertidige ansettelser](#)

Saken gjelder:

Universitets- og høyskolesektoren har en høy andel av midlertidige ansatte, noe som har vært et tema i flere år. Krav om redusert midlertidighet er også formidlet i tildelingsbrevene. I tildelingsbrevet for 2024 skriver Regjeringen:

«I sitt arbeid for å redusere midlertidigheten i sektoren foreslår regjeringen innstramminger i regelverket om midlertidige ansettelser.»

Regjeringen viser i denne sammenheng til foreslåtte endringer i universitets- og høyskoleloven.

UiB har etter nasjonal styringsparameter en midlertidighet per 1. oktober 2023 på 8,9 % som er en nedgang fra 10,48 % i 2021, og en marginal oppgang fra 8,84 % i 2022.

Universitetsstyret vedtok i møte 10.03.22 at fakultetene skal igangsette arbeidet med nye tiltaksplaner for fortsatt reduksjon i midlertidigheten i løpet av en treårsperiode. Fakultetene, Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet i Bergen har utarbeidet tiltaksplaner og/eller måltall for perioden 2022 – 2025.

Forslag til vedtak:

Enheter som har en for høy andel midlertidige ansatte, må utarbeide eller revidere tiltaksplan og måltall med sikte på å komme innenfor regjeringens akseptable nivå for midlertidighet i 2025.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

08.04.2024/Kari Elisabeth Lønøy/Jan Frode Knarvik/Kathrine Brosvik Thorsen (avd.dir.)

Vedlegg:

1. Saksfremstilling
2. Oversikt over stillinger som inngår/ikke inngår i nasjonal styringsparameter

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
35/24

Møtedato:
02.05.2024

Arkivsaksnr.:
2017/1722

Midlertidige ansettelser ved UiB - Status

Bakgrunn

Regjeringens foreslåtte innstramminger i regelverket om midlertidige ansettelser kan betraktes som en reaksjon på at universitets- og høyskolesektoren ikke i tilstrekkelig grad har klart å redusere midlertidigheten slik at den blir mer lik andelen i samfunnet for øvrig – ca. 8 %. Regjeringens forslag om endringer i universitets- og høyskoleloven (uhl.) som har betydning for midlertidighet er (jf. Prop. 126 L (2022-2023)):

- å ikke videreføre uhl. § 6-5 første ledd om at søkere kan ansettes midlertidig i inntil tre år dersom det ikke er klart kvalifiserte søkere, og øvrige vilkår er oppfylt
- å endre uhl. § 6-5 fjerde ledd slik at vikarer for den som har permisjon for å være valgt eller åremålsansatt leder, maksimalt kan være midlertidig ansatt i vikariatet i én periode på inntil fire år.
- å innføre en begrensning på én åremålsperiode for stillinger der skapende eller utøvende kunstnerisk kompetanse inngår som et vesentlig element i kompetansekravet, se forslaget til § 7-6 fjerde ledd

Bestemmelsen i Uhl. § 6-5 første ledd har vært lite benyttet ved UiB. Det er derfor ikke forventet at denne endringen vil ha særlig betydning for antall midlertidige ansettelser ved UiB. Det samme er tilfellet for endringen til én åremålsperiode for stillinger der skapende eller kunstnerisk kompetanse inngår. Denne endringen medfører bare at en annen person blir ansatt i åremålsstillingen, og vil ikke ha betydning for midlertidighet med mindre fakultetene velger å ansette fast i disse stillingene i større grad enn i dag.

Når det gjelder endringen i § 6-5 fjerde ledd – vikar for åremålsansatte ledere – er det mer usikkert hvilke utslag en slik endring vil medføre i forhold til midlertidighet.

UiB har hatt en betydelig nedgang i midlertidighet siden 2019, og dette er et resultat av en aktiv politikk. Hovedregelen har vært at alle forskerstillinger knyttet til eksternt finansiert virksomhet med varighet i mer enn to år skal være faste med mindre det er et vikariat for navngitte personer. Alle administrative stillinger skal være faste med mindre det er vikariat for navngitte personer, og for tekniske stillinger må det evt. foreligge særskilt faglig begrunnelse for midlertidig ansettelse.

Ved UiB er det først og fremst den eksterntfinansierte forskningen som medfører behov for ansettelser i midlertidige stillinger. Dette skyldes at prosjektene er midlertidige, og det er behov for økte ressurser til forskning i prosjektene. I tillegg er det behov for vikarer for faste ansatte som frikjøpes fra sine undervisningsoppgaver til oppgaver i prosjektene.

Arbeidsgiver skal minst en gang årlig drøfte bruken av midlertidige ansettelser med de tillitsvalgte, inkludert grunnlaget for og omfanget av slike ansettelser, og konsekvenser for

arbeidsmiljøet. Dette ble sist gjort i Forhandlingsutvalgets samarbeidsseminar 21. – 22. februar 2024.

Status for midlertidige stillinger ved UiB

Per oktober 2023 var det til sammen ansatt 4 224 årsverk ved UiB¹. Av disse var 1 481 årsverk midlertidige ansatte, noe som tilsvarer vel 35%. Det store flertallet av disse er midlertidige rekrutteringsstillinger, bistillinger og andre åremålsstillinger. Korrigert for dette utgjør andel midlertidige ved UiB 11,8 % i 2023, jf. oversikt i tabell 1.

Tabell 1. Ansatte ved UiB per 1. oktober 2023 (alle årsverk)

Stillingsgruppe	Faste	Åremål	Midl.	Sum	Andel midl.
					Åremålskorr.
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	1221	1112	169	2503	12,19 %
Støttstillinger for undervisning, forskning og formidling	490		54	544	9,92 %
Teknisk-administrative stillinger	1033	2	144	1178	12,20 %
Sum	2744	1114	367	4225	11,80 %

Av totalt 1114 åremålstilsetninger er 1065 stillinger knyttet til rekrutteringsstillinger, bistillinger eller vitenskapelige assistenter.

I debatten rundt midlertidighet i UH- sektoren har det vært ulike definisjoner av midlertidighetsbegrepet. En arbeidsgruppe nedsatt av KD i 2020 foreslo justeringer i hvilke stillingskategorier som skal inngå i beregningen av midlertidighet og hvilke som faller utenfor. Dette forslaget tok KD til følge, og disse beregningene omtales som nasjonal styringsparameter. Det er denne nasjonale styringsparameteren sektoren blir målt på, og i KDs styring av institusjonene korrigeres det derfor for alle typer åremål, bistillinger og en rekke andre stillinger.

Tabell 1 angir andel midlertidige stillinger totalt ved UiB. Tabell 2 angir midlertidigheten ved UiB etter nasjonal styringsparameter – den andelen sektoren blir målt på. Oversikt over hvilke stillinger som inngår og ikke inngår i nasjonal styringsparameter følger i vedlegg til denne saken.

Tallene som rapporteres til DBH omfatter kun ansatte på månedslønn. Ansatte på timelønn arbeider i hovedsak i små stillingsandeler, har uregelmessig arbeidstid og rapporteres derfor ikke til DBH. Ved UiB er det mange studenter som innehar deltidsstillinger som avlønnes med månedslønn eller timelønn. Dette vil bli nærmere omtalt under overskriften studentmedarbeidere i studienære funksjoner.

Basert på nasjonal styringsparameter har midlertidigheten utviklet seg som i tabell 2 ved UiB de siste årene, og i tabell 3 ved andre institusjoner.

Tabell 2. Midlertidige ansettelser ved UiB etter nasjonal styringsparameter

Stillingsgruppe	2019	2020	2021	2022	2023
	% midl.	% midl.	% midl.	% midl.	% midl.
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	14,90	14,29	13,08	10,63	10,76
Støttstillinger for undervisning, forskning og formidling	8,85	6,15	9,86	7,66	9,92
Teknisk-administrative stillinger	6,96	7,16	7,19	6,88	5,44
Sum	11,21	10,42	10,58	8,84	8,90

¹ Data i denne saken bygger på data levert til databasen for høyere utdanning (DBH). Dette representerer offisielle stillingsdata for 2023 for UH sektoren der talletidspunkt er satt til antall tilsatte per 1. oktober.

Tabell 3. DHB tall for midlertidighet ved sammenlignbare institusjoner

	UiB	UiO	NTNU	UiT	Alle univ.	Hele sektoren*
Stillingsgruppe	% midl. 2023	% midl. 2023	% midl. 202	% midl. 2023	% midl. 2023	% midl. 2023
Undervisnings-, forsknings- og	10,76 %	17,39	11,33	10,35	11,76	11,26
Støttestillinger for undervisning, forskning og	9,92 %	12,79	9,22	15,77	11,88	11,45
Teknisk-administrative stillinger	5,55 %	10,98	7,87	7,34	8,57	8,76
Sum	8,90 %	14,27	10,01	10,38	10,83	10,54

* Universiteter, Statlige vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler

Tabell 2 og 3 viser at det er variasjoner innenfor de ulike stillingskategoriene, men at UiB totalt sett har lavere midlertidighet enn sektoren for øvrig. Tabell 4 viser utviklingen per fakultet.

Tabell 4. Oversikt over utvikling per fakultet – nasjonal styringsparameter

Fakultet	2019		2020		2021		2022		2023	
	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige (alle)	Årsverk	% midlertidige	Årsverk	% midlertidige (alle)
Det humanistiske fakultet	308,37	13,30	325,25	14,51	317,52	13,19	312,93	11,89	299,70	10,66
Det juridiske fakultet	70,20	5,27	72,75	4,40	79,30	4,41	85,75	8,75	83,05	6,02
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	587,51	15,11	612,12	12,88	606,76	11,66	581,90	9,66	602,94	11,19
Det medisinske fakultet	491,30	9,89	492,65	8,91	506,18	10,38	508,09	7,50	518,21	9,14
Det psykologiske fakultet	178,75	10,83	180,00	8,83	189,80	8,80	191,55	8,87	199,70	7,66
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	212,84	8,86	224,40	12,19	235,79	13,37	238,96	10,33	247,97	7,60
Fakultet for kunst, musikk og design	83,51	13,77	90,21	12,03	90,50	11,16	91,86	12,81	93,66	11,48
FFS - Felles forskningssentre *)					32,60	33,44	33,69	25,20		
Khrono	3,00	-	6,00	-	6,00	-	8,60	6,98	6,00	16,67
Sentraladministrasjonen	422,41	6,13	436,47	7,42	419,64	5,00	424,82	4,17	425,43	3,06
Universitetsbiblioteket	69,50	9,76	71,67	6,98	77,87	11,81	76,07	8,54	71,72	11,08
Universitetsmuseet	120,82	17,46	110,38	7,84	120,21	12,98	125,23	8,78	133,99	15,08
Sum	2 548,21	11,21	2 621,90	10,42	2 682,17	10,58	2 679,45	8,84	2 682,37	8,90

*) Michael Sars-senteret var i tidligere år lagt under Sentraladministrasjonen (Fellesadministrasjonen), men er fra 01.01.23 under Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Det har vært en positiv utvikling ved UiB og andelen midlertidige stillinger samlet har vist en betydelig nedgang siden 2019, til tross for en svak økning fra 2022 til 2023. Økningen skyldes i hovedsak at andelen midlertidige i støttestillinger for undervisning, forskning og formidling har økt med 2,26 % fra 2022 til 2023. Økningen har vært innenfor stillingskategoriene forsknings-/seniorforskningstekniker, klinikksekretær og avdelingsingeniør.

Andelen midlertidige i teknisk-administrative stillinger har hatt en jevn nedgang med unntak av 2020 og 2021 hvor det ble gitt mulighet for midlertidige ansettelse i forbindelse med koronapandemien. Tallene viser at andelen midlertidige i stillingene som konsulent og førstekonsulent ligger høyt i forhold til regjeringens måltall på ca. 8 % (tabell 5)

Tabell 5. Midlertidighet i noen fagnære støttestillinger og administrative stillinger

Stillingsbenevnelse	Årsverk totalt	Årsverk midl.	% midl.
Forskings-/seniorforskningstekniker	45,29	16,6	36,7 %
Klinikksekretær *)	8,2	3,8	46,3 %
Avdelingsingeniør	55,14	9,28	16,8 %
Konsulent *)	22,39	3,47	15,5 %
Førstekonsulent	79,97	12,29	15,4 %

*) Høy andel midlertidighet, men få stillinger

Det er likevel fortsatt slik at de fleste midlertidige stillingene, både i antall og i andeler, ligger i kategorien undervisnings- og forskerstillinger. Det er derfor fortsatt grunn til å ha særlig fokus på disse gruppene. En oversikt er gitt i tabell 6.

Tabell 6. Midlertidige undervisnings- og forskerstillinger UiB (årsverk)

Stillingsbenevnelse	2019	Andel 2019	2020	2021	2022	2023	Andel 2023
Forskere	110	52,56 %	106	92	74	81	32,12 %
Prof/Førsteaman	22	2,43 %	22	24	20	17	1,82 %
Lektorstillinger*	52	48,36 %	55	53	43	41	42,16 %
SUM	184	14,9 %	182	169	137	139	10,76 %

*Høgskolelærer/høgskolelektor/universitetslektor/førstelektor

Andelen midlertidige forskere har gått betydelig ned i perioden fra 2019 til 2023, men med en marginal økning fra 2022 til 2023 (fra 10,63% til 10,76%). Andelen midlertidige lektorstillinger er redusert, men ikke i like stort omfang som forskerstillingene.

En oversikt over andelen midlertidige undervisnings- og forskerstillinger per fakultet viser at det er store fakultetsvise forskjeller – tabell 7.

Tabell 7. Andel midlertidige undervisnings- og forskerstillinger per fakultet

Fakultetsnavn	2019		2020		2021		2022		2023	
	Årsverk	% midl.(alle)	Årsverk	% midl.(alle)	Årsverk	% midl.(alle)	Årsverk	% midl.(alle)	Årsverk	% midl.(alle)
Det humanistiske fakultet	235,15	14,31	250,1	16,28	248,27	14,95	244,63	13,16	228,05	11,38
Det juridiske fakultet	44,2	3,85	46,15	2,6	50,7	4,93	54,7	8,23	54,2	7,38
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	342,61	20,61	344,3	17,05	349,9	14,49	335,1	11,12	337,92	13,26
Det medisinske fakultet	231,5	11,88	238,85	11,56	245,43	11,55	249,59	8,29	260,86	10,22
Det psykologiske fakultet	126,95	12,25	129	10,62	134,3	9,98	133,8	9,72	145,2	9,85
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	151,75	9,42	158,3	11,59	164,99	13,7	167,16	10,31	172,28	8,72
Fakultet for kunst, musikk og design	55,51	14,23	58,61	14,76	55,7	9,16	53,66	10,57	55,5	12,17
FFS - Felles forskningssentre					10,5	76,19	12	50		
Sentraladministrasjonen	20,9	58,37	21,2	58,96	3,6	0	3,8	0	3,8	0
Universitetsmuseet	28,9	3,46	29,85	3,35	31,15	4,82	29,65	0	28,9	3,46
Sum	1237,47	14,9	1276,36	14,29	1294,54	13,08	1284,09	10,63	1286,72	10,76

Tabellen viser at alle fakultet har hatt en nedgang i andelen midlertidige undervisnings- og forskerstillinger i perioden 2019 – 2023. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har redusert andelen fra 20,61 % i 2019 til 13,26% i 2023. Fakultet har imidlertid hatt en økning i andelen midlertidige fra 2022 til 2023, noe som kan skyldes at Michael Sars-senteret fra 2023 er rapportert inn under fakultetet. Den kraftige reduksjonen i midlertidighet for sentraladministrasjonen siden 2019 har også sammenheng med at Michael Sars-senteret tidligere ble rapportert inn under denne.

Midlertidige forskerstillinger skiller seg ut fra resterende stillinger i form av at de i hovedsak er knyttet til prosjekter med ekstern finansiering (66,32 årsverk av 80,77), mens de andre stillingene i hovedsak er finansiert over grunnbevilgningen (53,12 årsverk av 57,74) og i stor grad er knyttet til behov for vikarer ifm. sykdom, forskningsterminer eller permisjoner.

Midlertidige undervisnings- og forskerstillinger ved fakultetene

Forskere

I 2017 vedtok styret at forskere med eksternfinansiering med lengre varighet enn to år (ikke tre år som er lovens regel) skulle ansettes fast. Fakultetene fulgte dette opp med egne

tiltaksplaner, og tiltaksplanene er revidert etter styrevedtaket i 2022. En oversikt over utvikling i midlertidighet i forskerstillingene over tid viser en nedgang i midlertidige årsverk, men med en økning fra 2022 til 2023.

Tabell 8. Midlertidige forskerstillinger per fakultet

	2019	2020	2021	2022	2023	2023
Fakultetsnavn	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	% midl.
Det humanistiske fakultet	5,7	9,9	6,4	8,5	4,1	21,1
Det juridiske fakultet	1,7	1,2	2,5	2,5	3,0	100,0
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	58,4	47,7	35,7	26,4	34,5	32,2
Det medisinske fakultet	19,2	21,8	22,7	15,1	22,1	25,5
Det psykologiske fakultet	5,8	2,8	4,2	5,0	8,0	53,2
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	5,7	9,0	11,5	10,1	8,1	62,8
Fakultet for kunst, musikk og design	0,1	0,1		0,1	0,1	16,7
FFS - Felles forskningssentre			8,0	6,0		
Sentraladministrasjonen	12,2	12,5				
Universitetsmuseet	1,0	1,0	1,0		1,0	14,5
Sum	109,8	106,0	91,9	73,7	80,8	32,1

Antall midlertidige forskerårsverk samsvarer i stor grad med fakulteter som har flest bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter (BOA). Samtidig er det stor forskjell i andel midlertidighet mellom fakultetene.

Universitetsstyret vedtok i februar 2020 Karrierepolitikk for yngre forskere ved UiB. Karriereutvikling for yngre forskere er et prioritert arbeid for UiB og den vedtatte politikken kan være et viktig bidrag til langsiktige ansettelsesforhold i stillingene som forsker.

Lektorstillinger

Også i andre stillingskategorier er midlertidigheten høy. Dette gjelder spesielt innenfor lektorstillingene, som er stillingskategorien som blir brukt når det er behov for vikarer i undervisningen, men som også benyttes til midlertidige ansettelser med andre hjemmelsgrunnlag. I tillegg er antallet svært stabilt i perioden, men med en nedgang fra 48,36 % i 2019 til 42,2% i 2023.

Tabell 9. Midlertidige lektorstillinger* per fakultet

	2019	2020	2021	2022	2023	2023
Fakultet	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	Midl. årsverk	% midl.
Det humanistiske fakultet	23,5	24,8	27,4	22,7	18,9	40,6
Det juridiske fakultet				2,0	1,0	33,3
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	4,2	4,3	5,3	3,4	6,3	78,8
Det medisinske fakultet	4,9	2,9	1,8	0,9	1,3	45,6
Det psykologiske fakultet	8,4	7,7	3,7	1,8	2,4	61,0
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	6,6	9,4	11,2	7,2	6,9	35,0
Fakultet for kunst, musikk og design	4,9	5,6	3,6	5,1	3,9	31,5
Universitetsmuseet			0,5			
Sum	52,4	54,6	53,4	43,0	40,7	42,2

*Høgskolelærer/høgskolelektor/universitetslektor/førstelektor

Fakultetenes måltall/tiltaksplaner for reduksjon av midlertidige ansettelsesforhold

Ved UiB har arbeidet med reduksjon av midlertidighet hatt stor oppmerksomhet og konkrete tiltak ble vedtatt av universitetsstyret i juni 2017. Videre ble det gjennomført internrevisjon (sak 37/18) om bruk av midlertidige ansettelser ved UiB, utført av PwC. Revisjonsrapporten er fulgt opp, blant annet gjennom utarbeidelse av egne tiltaksplaner ved fakultetene. Tiltaksplanene er revidert for perioden 2022 – 2025. Tiltaksplanene inneholder konkrete mål for redusert bruk av midlertidige ansettelser, og bygger på universitetsstyret sitt vedtak i sak 65/17. I 2020 gjennomførte PwC internrevisjon av timelønnede arbeidsforhold ved UiB (styresak 36/21) som også har betydning for midlertidigheten.

Med bakgrunn i universitetsstyret sitt vedtak i sak 24/22 – Midlertidige ansettelser ved UiB – Status og videre tiltak, har fakultetene, Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet utarbeidet tiltaksplaner og noen også måltall for redusert midlertidighet.

Tabell 10. Avvik mellom måltall og andel midlertidighet

	Måltall	Måltall	Måltall	Måltall	Resultat - Nasjonal styringspara- meter	Avvik mellom måltall og resultat
Fakultetenes måltall for redusert midlertidighet	2022	2023	2024	2025	2023	2023
Fakultet						
Det humanistiske fakultet	12,0 %	10,5 %	8,0 %		10,66 %	-0,16 %
Det juridiske fakultet	6,8 %	6,8 %	6,8 %	6,8 %	6,02 %	0,78 %
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	11,5 %	10,8 %	10,3 %	9,8 %	11,19 %	-0,39 %
Det medisinske fakultet	9,7 %	9,0 %	8,5 %	8,0 %	9,14 %	-0,14 %
Det psykologiske fakultet					7,66 %	
Det samfunnsvitenskapelige fakultet					7,60 %	
Fakultet for kunst, musikk og design	10,0 %	9,0 %	8,0 %	8,0 %	11,48 %	-2,48 %
Sentraladministrasjonen					3,06 %	
Universitetsbiblioteket	7,2 %	5,5 %	4,6 %	4,6 %	11,08 %	-5,58 %
Universitetsmuseet					15,08 %	
Sum					8,90 %	

Det juridiske fakultet, Det psykologiske fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Fellesadministrasjonen har en andel midlertidighet som innfrir regjeringens måltall på rundt 8 %. Det humanistiske fakultet og Det medisinske fakultet var nær ved å oppnå sine måltall for 2023. Fakultet for kunst, musikk og design og Universitetsbiblioteket har ikke oppnådd sine måltall for 2023. Universitetsmuseet ligger langt over regjeringens måltall.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultets måltall ligger for høyt i forhold til regjeringens mål. Fakultetet har mål om å nå 9,8% i 2025.

Bruk av timelønnskoner/månedslønnskoner i SAP

Innføringen av SAP som lønssystem fra januar 2021 og den tekniske løsningen for korttidskontrakter (Tilsetting og arbeidsavtaler - TOA-løsningen) tydeliggjorde behov for klarere retningslinjer og hvem som skal ha myndighet til å foreta ansettelser på timelønn, se styresak 36/21. Timelønn er en teknisk utlønningsform som i hovedsak benyttes for kortvarige arbeidsforhold og hvor stillingsandelen varierer, jf. universitetets personalreglement 8.3. Månedslønn benyttes som utlønningsform i alle andre tilfeller.

I oppfølgingen av styresaken har prosjektet Bedre arbeidshverdag hatt fokus på at hovedregelen er bruk av månedslønn og ikke timelønn som teknisk utlønningsvariant. Dette kan medføre at antall midlertidige ansettelsesforhold øker da flere ansettelsesforhold vil håndteres med månedslønn, og det er ansatte på månedslønn som rapporteres til DBH. Det

anses likevel som viktig å gjøre dette slik at midlertidig ansatte får ryddige ansettelsesforhold som er i tråd med regelverket.

Ansettelsene dette gjelder er:

- Ansettelse i inntil 6 måneder ved uforutsett behov, eller ved arbeid av midlertidig karakter (ikke vikariat), med hjemmel i statsansatteloven
- Ansettelse i inntil 6 måneder av vitenskapelig assistent med hjemmel i uhl.
- Ansettelse av forelesere, hjelpelærere, øvingslærere, timelærere og praksisveiledere med mindre enn 37,5% av full stilling med hjemmel i arbeidsmiljøloven

Studentmedarbeidere i studienære funksjoner

Universitetet har i lang tid ansatt studenter til å lede seminarer, arbeids- og øvingsgrupper og kollokvier. I den senere tid er også studenter i økende grad ansatt som mentorer som støtter førsteårsstudentene i studiehverdagen. Ansettelse av studenter for å tilby faglig støtte og oppfølging til andre studenter er et satsingsområde for sektoren, og også et behov departementet har påpekt bl.a. ved tilleggsbevilgningene i forbindelse med koronasituasjonen.

Variasjonene i innhold for studentmedarbeiderne har også ført til ulike vurderinger når det gjelder valg av stillingskode. De fleste fakultetene har i mange år brukt åremål i stillingskode vitenskapelig assistent. Noen er ansatt fast eller midlertidig i kode fagkonsulent.

Innføringen av nytt felles lønnssystem har gjort det synlig at det er svært ulik praksis internt ved UiB når det gjelder ansettelse av studenter. Det er behov for mer effektive felles prosesser som gir forutsigbarhet for enhetene og for studentene som ansettes, og som bidrar til å bygge en mer felles praksis. Som følge av dette ble det utarbeidet retningslinjer for ansettelse av studentmedarbeidere i studienære funksjoner. Det ble i retningslinjene anbefalt å ansette studentmedarbeidere i stillingskode fagkonsulent. Denne koden er ikke i bruk til andre formål, og kan dermed trekkes ut i statistikker mv.

Verken stillingen som vitenskapelig assistent eller fagkonsulent inngår i nasjonal styringsparameter for midlertidige stillinger. Retningslinjene for ansettelse av studentmedarbeidere har medført en reduksjon i bruken av stillingen som vitenskapelig assistent og en kraftig økning i bruken av fagkonsulent:

Tabell 11. Antall årsverk i åremål som vit.ass. og midlertidig ansatte som fagkonsulent

Stilling	2019	2020	2021	2022	2023
Vit.ass.	92,3	97,6	113,4	87,4	44,2
Fagkonsulent				1,0	78,7

Å jobbe deltid på campus under studiene er et godt grep for selv å lykkes med studiene, og er derfor noe universitetet ønsker å øke omfanget av. UiB har i brev til KD 13.01.22 tatt opp behovet for en vurdering av hjemmelsbruk og stillingskoder for ansettelse av studenter i studienære funksjoner. UiB har foreslått å innføre en ny stillingskode som et supplement til vit.ass.-stillingen for studienære behov, i form av en åremålshjemmel for en «studentassistent». Departementet har gitt uttrykk for at en slik hjemmel vil vurderes i forbindelse med den helhetlige gjennomgangen av forskriftene for ansettelse under universitets- og høyskoleloven.

Forslag til ny forskrift om undervisnings- og forskerstillinger og rekrutteringsstillinger har vært på høring med høringsfrist 19. april 2024, uten et forslag om innføring av åremålsstilling som «studentassistent».

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Det er en klar forventning fra departementet at sektoren reduserer midlertidighet og at institusjonene tar ansvar for å få midlertidigheten ned på nivå med resten av arbeidslivet. Regjeringens foreslåtte innstramminger i regelverket om midlertidige ansettelser har sin bakgrunn i at universitets- og høyskolesektoren ikke i tilstrekkelig grad har klart å redusere midlertidigheten slik at den blir mer lik andelen i samfunnet for øvrig, ca. 8 %. Det er ikke forventet at noen av disse endringene vil ha særlig betydning for antall midlertidige ansettelser ved UiB.

Nedgangen i midlertidighet fra 2019 til 2023 er et resultat av en aktiv politikk. Hovedregelen ved UiB har vært at alle forskerstillinger knyttet til eksternt finansiert virksomhet med varighet mer enn to år skal være faste med mindre det er tale om vikariat for navngitte personer. Alle administrative stillinger skal være faste med mindre det er vikariat for navngitte personer. For tekniske stillinger må det eventuelt foreligge særskilt faglig begrunnelse for å benytte midlertidig ansettelse.

Etter nasjonal styringsparameter er den samlede midlertidigheten ved UiB rundt 8,9 % - i underkant av ett prosentpoeng unna målet som er satt for sektoren. Andelen midlertidige i forsknings- og undervisningsstillinger er noe høyere (10,76%) og andelen på 8,9% er oppnådd som følge av andelen midlertidige i teknisk-administrative stillinger er lavt (5,44%).

Universitetsdirektøren vil fortsatt prioritere arbeidet med reduksjon i midlertidige årsverk. Det bør ved UiB være spesiell oppmerksomhet knyttet til undervisnings- og forskerstillinger, men også i noen andre stillingskategorier som avdelingsingeniør, forskningstekniker/seniorforskningstekniker (fagnære støttestillinger) samt konsulent/førstekonsulenter er det ønskelig med en lavere andel midlertidige ansettelser.

I 2022 har fakultetene vedtatt egne tiltaksplaner og/eller måltall for å redusere omfanget av midlertidige stillinger. Det er viktig at fakultetene fortsatt arbeider for å redusere midlertidighet og har et kontinuerlig blikk på utviklingen ved eget fakultet i resten av treårsperioden.

08.04.2024/Kari Elisabeth Lønøy/Jan Frode Knarvik/Kathrine Brosvik Thorsen (avd.dir.)

Vedlegg til Styresak - Midlertidige ansettelser ved UiB - Status

Oversikt over stillinger som inngår, eller som ikke inngår i nasjonal styringsparameter.

Tabell 1. Stillinger som inngår i nasjonal styringsparameter:

Stillingsgrupper	Stillingskategori	Stillingsbenevnelse
Undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger	Undervisnings- og forskerstillinger (UN1)	Amanuensis, forsker, førsteamanuensis, førstelektor, høghskolelærer, professor, universitetslektor
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	Bibliotekstillinger (ST1). Ingeniører (ST2). Tekniske stillinger for undervisning, forskning og formidling (ST3)	Bibliotekar, hovedbibliotekar, spesialbibliotekar. Avdelingsingeniør, ingeniør, overingeniør og senioringeniør. Forskningstekniker, klinikkavd.leder, klinikksekretær, Ledende forskningstekniker, seniorforskningstekniker, tannplerier, teknikere og teknisk assistent
Teknisk-administrative stillinger	Administrative stillinger (AD2)	Arkitekt, fullmektig, førstekonsulent, konsulent, Prosjektleder, rådgiver, sekretær, seniorarkitekt, seniorkonsulent, seniorrådgiver

Tabell 2. Stillinger som *ikke* inngår i nasjonal styringsparameter:

Stillingsgrupper	Stillingskategori	Stillingsbenevnelse
Undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger	Utdannings- og rekrutteringsstillinger (UN2). Faglig-administrative lederstillinger (UN3) . Andre undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UN4)	Postdoktor, Spesialistkandidat, Stipendiat, vitenskapelig assistent. Dekan, instituttleder, rektor. Avdelingstannlege, førstebibliotekar, instruktørtannlege, instruktørtannpleier, klinikkveterinær, lege, overtannlege, psykolog, spesialtannlege, universitetsbibliotekar
Teknisk-administrative stillinger	Lederstillinger (AD1). Andre tekniske og administrative stillinger (AD3).	Administrasjonssjef, ass.direktør, avdelingsdirektør, avdelingsleder, fagdirektør, kontorsjef, seksjonssjef, sjefsingeniør, underdirektør, universitetsdirektør, Sykepleierstillinger, Bedriftsfysioterapeut, betjentstillinger, driftsleder, driftsoperatør, driftstekniker, fagarbeiderstillinger, fagkonsulent, formann, hjelpearbeider, husholder, husøkonom, lærekandidat, lærling, mester, radiograf, renholderstillinger, tannhelsesekretær